

Az autentikus szövegek helye, szerepe és feldolgozásuk módszerei a „szaktárgyi” órákon

Varga-Novákovits Zsuzsanna

Eszterházy Károly Főiskola CK

novakovits.zsuzsanna@gmail.com

Ha elfogadjuk, hogy az írásbeliség rugalmas és fenntartható művészet változatos szövegekkel többféle gyakorlat révén, melyeket eltérő célokra használunk, fel kell készítenünk a diákokat, hogy „folyamatosan, hatékonyan és kritikusan vegyenek részt a kortárs társadalmak szöveg- és diskurzusalapú eseményeiben”(Freebody & Luke, 2003); ez kellene, hogy az egyik fő tanítási céljuk legyen.

Ezen cél elérésének érdekében az olvasmányok és tananyagok az órákon olyanok kelljenek, hogy legyenek, melyek körülveszik a diákokat mindennapjaikban; a valós életnek írt szövegek, ezt jelentik az autentikus szövegek. Az ilyen szövegek nagyon megfelelnek bármely tantárgyban, mert igazi literációs eseménybe vonják be a diákokat, nagyon motiválók, sikerélményt nyújtanak, így további olvasásra buzdítanak.

Miért használjunk autentikus szövegeket, és ne csak a tankönyvet? Az egyik legfontosabb ok az, hogy hozzáférést biztosítanak a mindennapok kommunikációs gyakorlatához, formáihoz, mert a valódi világgal és szövegekkel foglalkoznak, később pedig használják azokat a „biztonságos”, irányított tanulási környezetben kívül a hétköznapi életben.

A szakirodalom számos érvet és ellenérvet sorakoztatott fel az autentikus szövegek és anyagok alkalmazása mellett és ellen. Az érvek között ez szerepel: az autentikus anyagoknak pozitív hatása van a tanulói motivációra, korszerűsített és szituációhoz kötött információt adnak; a valódi világra nyitnak ablakot; sokkal közelebből kapcsolódnak a tanulók szükségleteihez és érdeklődéséhez; sokkal kreatívabb megközelítést biztosítanak a tanításban; széles szövegválasztékot biztosítanak; pozitív hatásuk van a tanulói megértésre és elégedettségre.

Az ellenérvek: az autentikus anyagok nyelvezete néha nehéz, nem szükséges szavakat és komplex nyelvi elemeket tartalmaznak, melyek terhet jelentenek a tanárnak és demotiválják a gyengén teljesítő diákot és az időigényesség, hiszen az anyagok válogatására sok idő megy el.

Az autentikus szövegek kiválasztásának tényezői: legyen autentikus a szövegszerzésben, legyen érdekes a diákok számára, azaz motiváló,

ugyanakkor a tanulók igényeinek és a tantárgyi céloknak és sztenderdeknek megfelelő. A kiaknázhatóság azt jelenti, hogyan lehet a szöveget a diákok olvasási kompetenciáinak fejlesztésére használni. Ha egy szöveget nem lehet tanítási célokra használni, semmi haszna nincs az órán. Olvashatóság szempontjából fontos, hogy a megfelelő szintet válasszuk ki a megfelelő diákoknak.

Végül a változatosság is befolyásolja az autentikus anyagok kiválasztását, hiszen a tanulás lebilincselőbb lehet, ha a tanár **változatos** szövegeket használ, és nemcsak a tankönyvi szövegeket

Azt is fontos figyelembe venni, hogy egy szöveg elég kihívást jelent-e anélkül, hogy „indokolatlan nyelvi kívánalmakat” támasztana. De mindenekelőtt arról kell meggyőződnünk, hogy a „szöveg olvastatja-e magát”, olyan dolgokat mond-e el a diáknak, amiket az nem tud, és ugyanakkor új és fontos gondolatokat ad át.

